gemeente **Roermond**

uw nummer

uw datum 28 juni 2024

ons nummer 83780-2024
onze datum 24 september 2024
verzonden 30 SEP. 2024

inlichtingen bij mr. Q.W.J. de Ruijter
cluster Vergunning toezicht en handhaving
doorkiesnr. 06-11494589

bijlage(n)
betreffende Artikel 43-vragen inzake de hoge zorgkosten bij zware industrie

AAN
de raadsleden
Anouk Dolmans en Patricia Vaessen

Geachte mevrouw Dolmans en Vaessen,

Ter beantwoording van de door u gestelde vragen op grond van artikel 43 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad met betrekking tot Hoge zorgkosten bij zware industrie delen wij u, met opneming van de inleiding, het volgende mede.

Inwoners en werknemers in Roermond verdienen een gezonde leefomgeving waar je schone lucht inademt en kinderen gerust buiten kunnen spelen.

Niet voor niets hebben we reeds eerder aandacht gevraagd voor de effecten van zware industrie zoals Besix. Steeds meer partijen maken zich hier zorgen over. En buurtbewoners trekken al jaren aan de bel.

GroenLinks schrok van het onderzoek 'Hoge zorgkosten bij zware industrie' door RTL Nieuws, dat gisteren is gepubliceerd. RTL Nieuws onderzocht de gezondheidszorgen en zorgkosten van omwonenden van zware industrie. En ook Dagblad de Limburger publiceert vandaag het artikel 'Hogere zorgkosten bij omwonenden Chemelot en Besix'.

De cijfers over de Hurk zijn alarmerend.

- **De zorgkosten zijn 8 procent hoger dan gemiddeld.**
- **Per persoon gaat het om 139 euro aan extra zorgkosten.**
- **Er komt 4 procent meer kanker voor.**
- **Longkanker komt zelfs 19 procent vaker voor dan gemiddeld.**

Een inwoner zegt in het artikel: "Wij merken aan den lijve verschil. Als de wind verkeerd staat is het puffen geblazen. Als wij naar de Veluwe gaan, merken we meteen verschil."

De onderzoekers geven aan dat de verkenning signalerend is. Het legt dus geen oorzakelijk verband: dat de hogere zorgkosten direct het gevolg zijn van activiteiten van de bedrijven. Er kunnen namelijk veel meer factoren van invloed zijn op zorggebruik en gemaakte zorgkosten.

Deskundigen en hoogleraren roepen daarom op tot aanvullend onderzoek naar de oorzaken van de hogere zorgkosten.

Naar aanleiding van inzage van de stukken betreffende Besix Roermond heeft GroenLinks de volgende vragen.

Vraag 1. **Uit de rapporten blijkt dat de PAK-waarden worden overschreden tijdens meting 2 en 3. Klopt het dat de Gemeente hier niet op handhaaft? Waarom niet?**

Antwoord. Dit klopt niet. In dit dossier is sprake van meerdere lopende rechtszaken. Volgens vaste lijn van het college wordt, tot er uitspraak wordt gedaan in deze rechtszaken, over het dossier terughoudend gecommuniceerd. Er is een voornemen last onder dwangsom verzonden naar Besix voor het overschrijden van de emissienorm voor PAK's. Daarmee is een handhavingsprocedure gestart. Inmiddels heeft het bedrijf een nieuw rapport overhandigd met nieuwe meetgegevens. Dit rapport wordt momenteel beoordeeld.

Vraag 2. **Uit de rapporten blijkt dat er 3x op 1 dag is gemeten. Dit zou weliswaar representatief zijn, maar GroenLinks is van mening dat er te weinig en te kort is gemeten. Is het mogelijk om continue, real time metingen uit te voeren, zoals tegenwoordig ook bij Tata Steel gebeurt.**

Antwoord. De wijze waarop een meting moet worden uitgevoerd is nauwkeurig omschreven in normbladen (NEN-normen). Een afzonderlijke meting bestaat altijd uit drie deelmetingen van een half uur. Het resultaat van de afzonderlijke emissiemeting is het gemiddelde van de drie deelmetingen, verminderd met de meetonzekerheid. De meetrapporten van Besix voldoen aan de daaraan gestelde eisen.
Het uitvoeren van een meting is complex. Het vergt voorbereiding en (chemische) analyse om tot een gedegen resultaat te komen dat aan de daaraan gestelde eisen voldoet.

Continumeting is alleen mogelijk voor de stof benzeen door gebruik te maken van een foto-ionisatie detector (PID). Omdat het onderdeel benzeen steeds voldoet aan de emissie-eisen heeft het plaatsen van PID bij Besix geen meerwaarde.

De PAK's zijn niet geschikt om continu te meten. Voor de vluchtige PAK's is de concentratie in de afgassen bij Besix veel te laag om überhaupt te kunnen meten. De meeste PAK's komen voor in vaste vorm (gehecht aan stofdeeltjes) en kunnen alleen geanalyseerd worden door deze deeltjes op te vangen op een stoffilter en het filter vervolgens in een laboratorium te laten onderzoeken.

Vraag 3. **In de Omgevingswet die van kracht is gegaan per 1 januari staat dat de geurbelasting op de omgeving van een aanvaardbaar niveau moet zijn, hoe verhoudt zich dit tot de overschrijding van de PAK-waarden?**

Antwoord. Er is geen causaal verband tussen geur en PAK's. Dit zijn verschillende chemische stoffen. Geur kan wel een signaalfunctie hebben en kan leiden tot toenemende bezorgdheid over de gezondheidseffecten van luchtverontreiniging.
Uit het uitgevoerd hedonisch geuronderzoek is gebleken dat er op leefniveau in de omgeving van Besix geen sprake is van ernstige geurhinder. Hierbij dient ook in ogenschouw te worden genomen hoe geurhinder bepaald wordt in de Nederlandse milieuwetgeving. Er geldt een geurnorm die een maximaal aantal uren per jaar niet mag worden overschreden. Als op enig moment de asfaltcentrale wordt waargenomen geeft dat niet direct een overschrijding van de norm aan. Ook voor geurmetingen geldt dat meting daarvan complex is. Aan de gestelde norm in de milieuvergunning, die destijds was afgeleid uit de Nederlandse emissierichtlijnen Lucht (NeR), wordt door Besix voldaan. Wij kunnen op basis van de meetresultaten niet anders concluderen dan dat sprake is van een aanvaardbaar hinderniveau.

Aangaande de negatieve gezondheidseffecten hebben we de volgende vragen.

Vraag 4. **Zijn er indicaties dat de zorgkosten van omwonenden van de asfaltcentrale Besix hoger liggen dan elders in onze gemeente en/of de gemiddelde Nederlander?**

Antwoord. In de database Vektis wordt ieder jaar de gegevens van de verschillende kostensoorten binnen de zorgverzekeringswet gedeeld. Deze gegevens zijn beschikbaar op het niveau van de eerste drie cijfers van de postcode, waardoor een goede vergelijking op wijkniveau niet mogelijk is. Wel kunnen we op basis van deze gegevens concluderen dat de postcode startend met de drie cijfers 604, waar Besix ook onder valt, de zorgkosten per persoon per jaar 11% hoger, ofwel € 220,85 duurder, zijn dan de gemiddelde zorgkosten in Nederland.[1] Er wordt hierbij wel gemeld dat op basis van deze analyse geen oorzakelijk verband kan worden aangetoond tussen zware industrie en afwijkende zorgkosten[2].

Vraag 5. **Heeft het college oog en oor voor de mentale stress bij de omwonenden, naast de fysieke kwalen die oorzaak zouden kunnen zijn van de uitstoot van de centrale?**

Uiteraard heeft ons college oog en oor voor de gezondheid van omwonenden. De mentale en fysieke gezondheid van al onze inwoners staan centraal door onze inzet op gezondheidsthema's vanuit het preventie- en gezondheidsbeleid, het Gezond en

[1] https://www.rtl.nl/nieuws/onderzoek/artikel/5452971/onderzoek-van-rtl-nieuws-onthult-aanzienlijke-verschillen
[2] https://www.rtl.nl/nieuws/onderzoek/artikel/5451418/145-euro-meer-kwijt-aan-zorg-bij-zware-industrie-de-buurt

Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Kiezen voor Kansen.

Vraag 6. **Hoe reflecteert het college op het gezondheidsonderzoek van RTL Nieuws? Deelt het college de oproep tot aanvullend gezondheidsonderzoek in het Ven rondom industrieterrein de Hurk? Is het college bereid om met GGD en/of RIVM in gesprek te gaan om dit gezondheidsonderzoek in Roermond uit te voeren?**

Antwoord. Het college deelt de zorgen over de gezondheid van bewoners rondom zware industrie. Het RIVM en de GGD krijgen steeds vaker de vraag om onderzoek te doen naar de gezondheid van mensen die wonen rond industrie. Zo is het Team Milieu van de GGD al betrokken geweest bij de gezondheidsvragen en bewonersavonden rondom Besix.
De GGD kan een dergelijk gezondheidsonderzoek echter niet zelf uitvoeren. Zij kunnen indien gevraagd wel een interpretatie geven van de uitkomsten van onderzoek door een onafhankelijke partij.

Tenslotte hebben we een aantal vragen over de procedure.

Vraag 7. **Waarom zijn deze rapporten niet openbaar? Waarom publiceert de asfaltcentrale Besix deze niet op hun website?**

Antwoord. Het betreft met name concept-rapporten die nog niet ambtelijk zijn beoordeeld en rapporten ten behoeve van juridische procedures. De vraag waarom Besix niet op hun website publiceert kunnen wij niet voor Besix beantwoorden. Deze vraag dient gesteld te worden aan Besix zelf.

Vraag 8. **Als de stukken onder geheimhouding liggen voor raadsleden, waarom is er dan alsnog zo veel zwart gelakt?**

Antwoord. Alleen de NAW-gegevens zijn zwart gelakt.

Vraag 9. **Hebben de bewoners de rapporten ook tot hun beschikking? Zo ja, zijn hierin de betreffende passage ook zwart gemaakt?**

Antwoord. In 2023 zijn zowel een geuronderzoek van de gemeente bij Besix als een meting van de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS-stoffen) bekend gemaakt. Deze rapporten van de onderzoeken, die in opdracht van de gemeente zijn uitgevoerd, staan op de website www.roermond.nl/asfaltcentrale-besix. Daarin zijn alleen de zgn. NAW-gegevens van personen zwart gelakt. Inhoudelijk (metingen en meetresultaten) zijn in de rapporten niet zwart gelakt. De rapporten zijn niet toegestuurd aan de omwonenden.

Vraag 10. **Is het mogelijk om een besluiten- en actielijst, alsmede verslaglegging van de gesprekken met omwonenden openbaar te maken?**

Antwoord. Voor raadsleden worden beschikbare stukken ter inzage gelegd.

Een kopie van deze brief is aan de overige leden van de raad gezonden.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

J. van Putten Y.F.W. Hoogtanders